

Forside (/)

Anmeldelse af bogen Poligak

Stemmekvæg, svinestreger og selvbedrag

Skrevet af

Andreas Maaløe Jespersen (/andreas-maaloe-jespersen)
(/andreas-maaloe-jespersen)
(/andreas-maaloe-jespersen)
4 artikler
0 indlæg

(/andreas-maaloe-jespersen)

Når amerikanske forskere spurgte folk på en varm dag med masser af regn, så var de både overbeviste om, at global opvarmning var en trussel og villige til at donere til klimaorganisationer. Men når forskerne spurgte folk på en kold og frostklar dag, var svaret: Not so much. Eksemplet er et af mange fra bogen "Poligak. Hvordan politikerne prøver at snøre dig – og hvorfor du næsten altid snyder dig selv."

"Toute nation a le gouvernement qu'elle mérite" – enhver nation får den regering, den fortjener.

Citatet stammer fra 1811 og er af juristen og filosofen Joseph de Maistre. I vores demokratiske og humanioraforherligende kontekst

kan man nemt foranlediges til at tro, at udbruddet er ment som en slags inspiration. Måske som en opfordring til kamp for lige rettigheder, ordentlige ledere og en rimelig stat? Intet kunne være længere fra sandheden, for Joseph de Maistre havde ikke den store fidus til borgere og bønders evner udi statslige anliggender. Han var faktisk så skeptisk, at han brugte størstedelen af sit liv på at ønske den franske revolution hen, hvor peberet gror og Gud, Konge og Fædreland genindført.

Poligak er skrevet af Frederik Hjorth og Asmus Leth Olsen.

Et besøg i det politiske teater

200 år efter kan vi heldigvis grine af de Maistre hele vejen hen til stemmeboksen. Men måske ler han alligevel sidst, for hvor gode er vi egentlig til det der demokrati, når det kommer til stykket?

Som veluddannede, oplyste borgere bekymrer vi os naturligvis for klimaet, og for hvor høje pæle vores fremtidige sommerhus ved kysten skal stå på for at undgå at blive slugt af de stigende vandmasser. Men hvor alvorlige tror vi, klimaforandringerne er, og hvor meget vil vi reelt gøre ved det? Som det ses i eksemplet ovenfor, afhænger svaret på de to spørgsmål, utroligt nok, af, hvordan vejret er, når vi bliver spurgt.

Poligak er skrevet af de to unge samfundsforskere Frederik Hjorth og Asmus Leth Olsen fra Københavns Universitet. I bedste pop-sci-stil tager Poligak os med rundt i det politiske teater og viser os, hvordan

de irrationelle vælgere trækkes rundt ved næsen af de lidt smartere, men ofte alt for selvsikre, politikere.

Bogens afsnit rangerer fra det velkendte: Kommunerne øger forbruget voldsomt op til et valgår og sænker det lige efter, et valg er overstået, til det aparte: Hvordan vi giver politikere skylden for begivenheder, som de på ingen måde er herre over, til det decideret bizarre: Vi hører således om, at svenskerne er villige til at snyde selve døden et par dage ekstra, hvis de kan slippe billigere i skat.

Vores adfærd og de politiske løsninger

Hele vejen igennem trækker Hjorth og Olsen på forskning, primært fra psykologien, og de illustrerer, hvordan vi – altså stemmekvæget – selv er skyld i alle de politiske svinestreger og genveje.

Vores hukommelse er elendig, vores opmærksomhed er kort, vi er latente racister og homo-forskrækkede, og vi sætter vores kryds ved det kønne (og alvorlige) ansigt frem for ved det politiske budskab.

Det kan lyde deprimerende, men Hjorth og Olsen ligger såmænd blot i kølvandet på den nyeste trend inden for adfærdspsykologien, og bogens modus minder om det, vi finder i bøger såsom Nudge, Thinking Fast and Slow og Freakonomics. Vi er langt fra de fornuftige og stabile bedsteborgere, vi forestiller os, og vi lader os let manipulere af politikere, af markedet og af stort set alle andre omkring os, der kunne have en interesse i vores penge og stemmer.

Den viden, vi opnår om vores menneskelige adfærd, er helt central og i rivende udvikling, særligt illustreret af den enorme popularitet, som nudge nyder disse år. Det er den, fordi vi igennem forskningen opnår en bedre forståelse af os selv, og fordi denne viden hjælper os til at forstå kilderne til de mange små fejl, som tilsammen trækker vores velfærd ned. Nudge viser på bedste vis, at den opnåede viden kan anvendes, og at man kan bruge den aktivt i skabelsen af bedre politiske løsninger.

Vil for meget

Desværre sidder man ikke tilbage med en følelse af at have forstået så meget efter at have læst Poligak. Dertil vil bogen simpelthen for meget. Der er alt for mange eksempler og alt for lidt dybde, sandsynligvis forårsaget af bogens format, hvor de korte afsnit umuliggør egentlig indsigt.

Forfatterne refererer rigtig nok grundigt til forskningen, men med cirka 180 referencer fordelt på blot 186 sider efterlades man mere overvældet end overbevist. Som læser mangler man i høj grad en samlende model af den menneskelige psykologi. Uden en sådan står fagtermer som attributionsfejl, rækkefølge-effekter, heuristikker og så videre lidt og blafre i vinden, og kapitlerne bliver let en simpel kavalkade udi vores egen stupiditet.

Poligak har helt sikkert sin berettigelse, og emnerne, den slår ned på, er både spændende og afgørende – for vi bliver udnyttet af dem, der ved mere om os, end vi selv gør. Men hvis missionen er at "hjælpe os med at holde politikere ansvarlige for deres beslutninger – også dem du ikke normalt holder øje med", som der så fint står i omslaget, så har vi brug for flere konkrete redskaber til lige netop dette. For når man skriver en bog om vores fejlbehæftede

hukommelse og svigtende opmærksomhed på detaljer, så skal man helst efterlades med noget mere substantielt, end "husk lige de her 45 eksempler til næste valg".

Poligak: Hvordan politikerne prøver at snøre dig - og hvorfor du næsten altid snyder dig selv er skrevet af Asmus Leth Olsen, cand.scient.pol., ph.d., adjunkt ved Institut for Statskundskab, Københavns Universitet og Frederik Hjorth, cand.scient.pol., ph.d.-stipendiat ved Institut for Statskundskab, Københavns Universitet. Bogen er udkommet d. 21. oktober.

Se også: www.poligak.dk
(<http://poligak.com>), Facebook: www.fb.com/poligakbog
(<https://www.facebook.com/poligakbog?fref=ts>) og Twitter:
[@poligak](https://twitter.com/poligak).

Læs også et uddrag her på Kommunikationsforum: *En glad aften i Chicago* (<https://www.kommunikationsforum.dk/artikler/uddrag-af-poligak>).

Giv din stemme

4,2/5

9 stemmer

KOMMENTARER

0 kommentarer

Sortér efter Ældste

Tilføj en kommentar ...

Plugin til Facebook-kommentarer

UDVALGTE JOB (/KOMMUNIKATION-JOB)

RUDERSDAL
KOMMUNE

**Projektleder (/kommunikation-
job/rudersdal-kommune-**

Frist: 10. august

telenor

**Studertermedhjælper
(/kommunikation-job/telenor-**

Frist: 15. august

**ERHVERVSMINISTERIET
(/kommunikation-**

**Medarbejder til Strategi- og
Koordinationsenhed**

Frist: 5. august

Klimarådet.

(/kommunikation-job/klimaraadet-
kommunikations-
medarbejder)

**Kommunikations- og
pressemedarbejder**

Frist: 19. august

**SKATTE
STYRELSEN**

(/kommunikation-

UX-writer (/kommunikation-

**SKATTE
STYRELSEN**

(/kommunikation-job/skattestyrelsen-